

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष ११, अंक १५]

बुधवार, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

[पृष्ठे २५, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ७९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६(१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. LXXVIII OF 2025.

A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN
FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND
OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR
ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2026.

सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७८.

दिनांक ३१ मार्च २०२६ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित
निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजुरी
देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च
२०२६ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे
विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत
मंजुरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या शहातराव्या
वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२५, असे म्हणावे. संक्षिप्त नाव.

(१)

सन २०२५-२०२६ २. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२६ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, यासोबत या वित्तीय वर्षासाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून रुपये ५,७५,०९,७०,५६,००० जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील किंत्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजेच, सत्तावन्ह हजार पाचशे नऊ कोटी, सत्तर लाख, सेहेचाळीस काढणे. हजार रुपये एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनोयजन. ३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२६ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

८२

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाचिन्ह (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसील असा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण रुपये रुपये
४-१ राज्यपाल व मंत्रीपरिषद				
		२०१२, २०१३,	१५०,००,००० राष्ट्रपती, उपराष्ट्रपती/शाज्यपाल/संघ राज्याक्षेत्राचे प्रशासक मंत्रिपरिषद	...
४-२ निवडणुका				
		२०१५,	७८,४८,००० निवडणुका	...
४-४ सेक्रेटरिएट आणि संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा				
		२०५२, २०५४, २०७०, २०७५,	१३,७३,८८,००० सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा सर्वजनिक बाधकामे इतर प्रशासनिक सेवा संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	...
एकूण-सामाचर प्रशासन विभाग				
			१६,०२,३७,००० एकूण-सामाचर प्रशासन विभाग	१६,०२,३७,०००
गृह विभाग				
बी-१ पोलीस प्रशासन				
		२०१४, २०५५, २०७०,	४,०१,८४,५९,००० नायदान पोलीस इतर प्रशासनिक सेवा	१,००,००,००० ...
बी-२ राज्य उत्पादन शूलक				
		२०३९,	४,८७,४४,००० राज्य उत्पादन शूलक	...
बी-३ वाहतूक प्रशासन				
		२०४९, २०५५, ३०५६,	१०,९३,८३,५५,००० वाहनांवरील कर मार्ग परिवहन अंतर्देशीय जल परिवहन	...

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)

(कलमे २ व ३ पहा)

महासुल व वन विभाग

रो-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२२,८९,९८,०००	...	२२,८९,९८,०००
	जमीन महसूल	२०२९,		
	विकेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	२०४५,		
	जिल्हा प्रशासन	२०५३,		
	इतर प्रशासनिक सेवा	२०७०,		
	अलोहुयक्त खाणकाम व धातुशस्त्रीय उद्योग	२८५३,		
रो-४	सेकंटरीट व इतर सर्वसाधारण सेवा	२०५२,	७०,०५,०००	७०,०५,०००
	सीलिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२०५१,		
	सार्वजनिक बांधकामे	२०७५,		
	संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			
रो-५	इतर सामाजिक सेवा	२२१७,	नगरविकास	१,९३,६९,०००
	अनुमूलित जाती, अनुमूलित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यस्थाक याचे कल्याण	२२२५,		१,९३,६९,०००
	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३५,		
	इतर सामाजिक सेवा	२२५०,		

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने विनियोजनाचा क्रमांक (२)	लेखार्थी (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा			
			विधानसभेने मत देऊन अधिक नसरील असा रकमा - (४)	रुपये (५)	रुपये (६)	रुपये (७)	
सी-६ इतर सामाजिक सेवा	२२४५, २७११,	नेशनल अपर्टीच्या निवारणासाठी सहाय्य पूर्ण नियंत्रण व जलनियासाठा	२८,००,०००	२८,००,०००	...	२८,००,०००	
कृषि, पशुसंवर्धन, दुधव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग							
ची-३ कृषि सेवा	२४०१, २४०२, २४१५,	पीक संवर्धन मुद व जलसंधरण कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	९,३२,३३,९०,०००	...	९,३२,३३,९०,०००	...	९,३२,३३,९०,०००
ची-४ पशुसंवर्धन	२४०३,	पशुसंवर्धन	९५,००,०२,०००	...	९५,००,०२,०००	...	९५,००,०२,०००
ची-५ दुधव्यवसाय विकास	२४०४,	दुधव्यवसाय विकास	६६,४२,००,०००	...	६६,४२,००,०००	...	६६,४२,००,०००
ची-६ मत्स्यव्यवसाय	२४०५,	मत्स्यव्यवसाय	१६,४४,५१,०००	...	१६,४४,५१,०००	...	१६,४४,५१,०००
शासेय शिक्षण व क्रीडा विभाग							
दै-२ सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण	१,०७,२२,८८,०००	...	१,०७,२२,८८,०००	...	१,०७,२२,८८,०००
दै-३ सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०४, २२०५,	क्रीडा व युवक सेवा कला व संस्कृती	३,९१,२९,८८,०००	...	३,९१,२९,८८,०००	...	३,९१,२९,८८,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाचिन्ह (३)	विद्यानसाठेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (५)
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अत्यस्थाक याचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा कर्मीकरण व क्यांजीवन	२२२५, २२३५, २२५१, २४०६,	२२२५, २२३५, २२५१, २४०६,	४,९८,५३,७६,००० ४,९८,५३,७६,०००	४,९८,५३,७६,०००
एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग				४,९८,५३,७६,०००
नगरविकास विभाग				
व्याज प्रदाने	२०४९,	२०४९,	१८,९३,८२,०००	१८,९३,८२,०००
नगरविकास आणि इतर प्रात सेवा	२०५३, २०७०, २२१७, ३०५५,	२०५३, २०७०, २२१७, ३०५५,	७५,६६,९३,१७,००० ७५,६६,९३,१७,०००	७५,६६,९३,१७,०००
सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२३०, २२३५, २२५१,	२२३०, २२३५, २२५१,	५,६६,०८,००० ५,६६,०८,०००	५,६६,०८,०००
स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना तुकमानभरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देणे	३६०८,	३६०८,	९,२६,३६,२८,०००	९,२६,३६,२८,०००
एकूण-नगरविकास विभाग			८६,०९,१७,५०,०००	८६,०९,१७,५०,०००
एकूण-नगरविकास विभाग			९८,९३,८२,०००	९८,९३,८२,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

७

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	वित्त विभाग		विद्यानारागेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण रुपये
		लेखार्थी (३)	रुपये (५)		
जी-३ व्याज प्रदाने व क्राण सेवा	२०४८, २०४९,	क्राण कमी करणे किंवा क्राण प्रतिबंधन यासाठी विनियोजन व्याज प्रदाने	...	१,९०,००,००,०००	१,९०,००,००,०००
जी-४ सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२०५२,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	१,०७,२६,०००	...	१,०७,२६,०००
एकूण-वित्त विभाग					
एच-३ गृहनिर्माण	२२९६,	गृहनिर्माण	२,०००	...	२,०००
एच-४ सेकेटरिएट - इतर आर्थिक सेवा	२४०६, ३०५१, ३०५३, ३४५१,	कर्मीकरण व क्याजीवन बंदरे व दीपांगूहे नागरी विमान चालन सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	५,००,००,०००	...	५,००,००,०००
एच-५ मार्ग व पूल	३०५४,	मार्ग व पूल	१३,००,००,०९,०००	...	१३,००,००,०९,०००
एच-६ सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्याचालन इमारती	२०५४, २२०२, २२०३, २२०५, २२१०,	सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण कला व संस्कृती वैदिकीय सेवा व सार्वजनिक अरोप नगरविकास	१२,३८,९४,०००	...	१२,३८,९४,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुदानाचा किंवा इतर वेनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाचिर्ष (३)	विद्यानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकांकित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकांकित नसाठील अंशा रकमा - (४)
			विद्यानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकांकित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	
अनुदानाचा किंवा इतर वेनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाचिर्ष (३)	विद्यानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकांकित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकांकित नसाठील अंशा रकमा - (४)
२२३०, २४०३, २४०५,	कामगार, सेवायोजन व कौशलत्य विकास पशुसंवर्धन मत्स्यव्यवसाय	१३,१७,३८,१७,०००	१७,५३,५१,०००	१७,५३,५१,०००	१७,५३,५१,०००
२४०८-सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१३,१७,३८,१७,०००	१३,१७,३८,१७,०००	१३,१७,३८,१७,०००	१३,१७,३८,१७,०००	१३,१७,३८,१७,०००
जलांसंपदा विभाग					
आय-३ पाटबंधारे, वीज आणि इतर आधिक सेवा	२४०२, २७००, २७०१, २७०२, २७०४, २७०१, २८०१, ३४०२,	मुद व जलांसंधारण मोठे पाटबंधारे मध्यम पाटबंधारे लहान पाटबंधारे लाभक्षेत्र विकास पूर नियंत्रण व जलनियसारण वीज अवकाश संसोधन	१७,५३,५१,०००	१७,५३,५१,०००	१७,५३,५१,०००
जिथे व त्याय विभाग					
जे-१ नायदान	२०१४,	नायदान	६६,७८,७३,०००	२,८८,६६,६९,०००	३,९५,४४,४०,०००
जे-२ सेक्युरिटीट आणि इतर सामाजिक आर्थिक सेवा	२०५२, २०७०,	सचिवालयीन-सर्वत्साधारण सेवा इतर प्रशासनिक सेवा	३,२१,२८,०००	३,२१,२८,०००	३,२१,२८,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

१०

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाचिन्ह (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित अधिक नसतील अशा रकमा - (४)
			रुपये	रुपये	रुपये
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग					
के-४	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	२२३०,	सामाजिक मुरक्का व कलाता इतर सामाजिक सेवा इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	२,१३,३६,०००	...
के-७	उद्योग	२८५१, २८५२, २८५३,	ग्रामीणीग व लघुउद्योग उद्योग अलोहुक खाणकाम व धनशास्त्रीय उद्योग	९८,६९,४९,०००	९८,६९,४९,०००
ग्रामविकास विभाग					
एल-२	जिल्हा प्रशासन	२०५३,	जिल्हा प्रशासन	१४,००,००,०००	...
एल-३	ग्रामविकास कार्यक्रम	२०५४, २२३५, २४१५, २५०९, २५०५,	सार्वजनिक बंधकामे सामाजिक मुरक्का व कलाता कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण ग्रामविकाससाठी विशेष कार्यक्रम ग्रामीण रोजगार	३२,८५,००,००,०००	३२,८५,००,००,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखार्थि (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	
			एकत्रित निधीवर भारित अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये	
एल-४ सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,	२५१५, २८१०, ३०५४,	इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मार्ग व पुल	९,९४,००० ...	९,९४,०००
एल-५ स्थानिक सेवा व पंचायतराज संस्था पाना उक्तसामरपाईच्या व अभिहस्तराकित रकमा देणे	३५०८,	३४५१,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा स्थानिक सेवा व पंचायतराज संस्था पाना उक्तसामरपाईच्या व अभिहस्तराकित रकमा देणे	६,२४,०१,२२,००० ८,००,००,००,०००	९४,२४,०१,२२,००० ९४,२४,०१,२२,०००
एन-२ अन्न साठवण व वर्खार	२४०८,	२४०८,	एकूण-ग्रामविकास विभाग स्थानिक सेवा व पंचायतराज संस्था पाना उक्तसामरपाईच्या व अभिहस्तराकित रकमा देणे	३८,३३,११,१६,००० १३,३३,८२,३४,०००	४४,३३,११,१६,००० १३,३३,८२,३४,०००
एन-३ अनुसूचित जाती- अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वां व अल्पसंख्याक पाचे करत्यां	२०५३,	२०५३, २२०२, २२०५, २२१०, २२११, २२१५,	जिल्हा प्रशासन सर्वसाधारण शिक्षण कला व संस्कृती वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	३७,९८,९२,५१,००० ...	३७,९८,९२,५१,००० ...

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने विनियोजनाचा क्रमांक (२)	लेखाचिन्ह (३)	विद्यान-रागमे मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा
			रुपये (४)	रुपये (५)	
			२२१६, गृहनिमाण		
			२२१७, नारविकास		
			२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक याचे कल्याण		
			२२३०, कामार, सेवायोजन व कौशल्य विकास		
			२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
			२४०९, पीक संवर्धन		
			२४०२, मृद व जलसंधारण		
			२४०३, पशुसंवर्धन		
			२४०५, मत्स्यव्यवसाय		
			२४०६, वनीकरण व क्षयजीवन		
			२४०८, अन्न साठवण व वर्खार		
			२५०१, ग्रामविकाससाठी विशेष कार्यक्रम		
			२५०५, ग्रामीण रोजगार		
			२८०९, वीज		
			२८१०, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
			२८११, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग		
			२८५२, उद्योग		
			एकूण-सामाजिक त्याय व विशेष सहाय विभाग	३७,८८,९२,५९,०००	३७,८८,९२,५९,०००
				...	३७,८८,९२,५९,०००
			नियोजन विभाग		
आ०-३	ग्रामीण रोजगार	२५०५,	ग्रामीण रोजगार	१,०००	१,०००
			एकूण-नियोजन विभाग	१,०००	१,०००
				...	१,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने विनियोजनाचा क्रमांक (२)	लेखाचिन्ह (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निर्धार भारित केलेल्या रकमापेक्षा	
			एकत्रित निर्धार भारित अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये	रुपये
सार्वजनिक अरोग्य विभाग					
आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य	२०४९,	व्याज प्रदाने	₹५,३४,९५,४९,०००	...
		२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य	...	₹५,०२,४४,९५,४९,०००
		२२११,	कुटुंबकल्याण		
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
			एकूण-सार्वजनिक अरोग्य विभाग	₹५,३४,९५,४९,०००	...
वैद्यकीय शिक्षण व औषधिक्रमे विभाग					
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य	२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य	₹५,९९,०४,६५,०००	...
			एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिक्रमे विभाग	₹५,९९,०४,६५,०००	...
आदिवासी विकास विभाग					
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनेतील महसूली खर्च	२०५३,	जिल्हा प्रशासन	₹३,०७,८५,८५,०००	...
		२०५४,	सार्वजनिक बाधकामे		
		२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण		
		२२०४,	क्रीडा व युवक सेवा		
		२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य		
		२२११,	कुटुंबकल्याण		
		२२१५,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता		

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची
अनुसूची

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखाचिर्त (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (३)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (४)
प्रपत्र-१ सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार (१)	२२३५, २२३६,	२६,६५,१७६,४३,००० पोषण आहार	१,६४,६२,९४,००० ... १,६४,६२,९४,०००
प्रपत्र-२ पाणी पुरवठा व स्वच्छता (१)	२२१५, २२१६,	२६,६५,१७६,४३,००० एकूण-महिला व बाल विकास विभाग	२६,६५,१७६,४३,००० ... २६,६५,१७६,४३,०००
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग (१)	२२१५, २२१६,	४४,००,०१,००० एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	४४,००,०१,००० ... ४४,००,०१,०००
कौशल्य, रोजगार, उद्योगकरण व नाविन्यता विभाग (१)	२२०३, २२३०, २२३५, २२५१, २४०६,	२२०३, तंत्र शिक्षण कामार, सेवयोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कलाता सचिवालयीन-सामाजिक सेवा कौशल्य व तंत्रजीवन	३०,०१,००० ... ३०,०१,०००
शोडण-२ सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा (१)			

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विविधजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखांशिर्फ (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा आधिक नस्तील अन्या रकमा - (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकत्रित निधीवर माहित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण आधिक नस्तील अन्या रकमा - (४)
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग			
शोऱ्डी-१ संकेतिपट आणि इतर सामाजिक सेवा			
शोऱ्डी-२ कला व संस्कृती			
शोऱ्डी-४ पर्यटन			
एकूण-अत्यसेष्याक विकास विभाग			
अल्पसंख्याक विकास विभाग			
एकूण-अल्पसंख्याक विकास विभाग			

अनुसूची
(कलमे २ व ३ परा)

अनुदानाचा किंवा इतर विविधजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखांकिंवा (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा आधिक नस्तील अन्या रकमा - (३)	एकत्रित निधीवर माहित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण आधिक नस्तील अन्या रकमा - (४)
शेडएफ-१ सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा शेडजी-३ विपुल जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासर्वा व विशेष मागास २२२५, प्रवर्ण यांचे कल्याण	२०५२, २२३५,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा एकूण-मराठी भाषा विभाग	४५,३४,००० ४५,३४,०००
मराठी भाषा विभाग			
शेडएफ-१ सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा शेडजी-३ विपुल जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासर्वा व विशेष मागास २२२५, प्रवर्ण यांचे कल्याण	२०५२, २२३५,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा एकूण-मराठी भाषा विभाग	४५,३४,००० ४५,३४,०००
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग			
शेडजी-३ विपुल जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासर्वा व विशेष मागास २२२५, प्रवर्ण यांचे कल्याण	१८,४८,४२,०४,००० १८,४८,४२,०४,०००	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यसंभाक यांचे कल्याण समाजिक मुक्त्या व कल्याण	१८,४८,४२,०४,००० १८,४८,४२,०४,०००
एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	३,४९,४३,८९,९८,०००	एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	३,४९,४३,८९,९८,०००
बी-भांडवली लेखावरील खर्च			
बी-भांडवली लेखावरील खर्च गृह विभाग	१८,४८,४२,०४,०००	बी-भांडवली लेखावरील खर्च	१८,४८,४२,०४,०००
आधिक सेवावरील भांडवली खर्च बी-१०	४०५५, ४०९०, ५००२, ५०५५,	पोलिसावरील भांडवली खर्च इतर प्रशासनिक सेवावरील भांडवली खर्च. भारतीय रेल्वे यांवरील भांडवली खर्च - वाणिजिक मार्ग मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च	१५,००,००,००० १५,००,००,००० ३,६०,०९,६८,२९,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसंधान
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर चिनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखाचिन्ह (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नवीनीत असार करा - (३)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा (४)
कृषि-पशुसंवर्धन, दुष्यव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग			
डी-४	मत्स्यव्यापायावरील भांडवली खर्च ८४०५, ६४०५,	८४०५, मत्स्यव्यापायावरील भांडवली खर्च मत्स्यव्यापायासाठी कर्ज	९५,००,००,००,००० एकूण-गव्ह विधाया
५२१७,	४२१७,	३०,२५,००,००,००० नगरविकासावरील भांडवली खर्च	३०,२५,००,००,००० एकूण-गव्ह विधाया
६००३,	६२१७,	९,००,००० राज्य शासनाचे देशांतर्गत करण नगर विकासासाठी कर्ज	९,००,००० एकूण-नगरविकास विधाया
नगरविकास विभाग			
५८-५	५८-५	३०,२५,००,००,००० नगरविकासावरील भांडवली खर्च	३०,२५,००,००,००० एकूण-नगरविकास विभाग
५८-६	५८-६	९,००,००० राज्य शासनाचे देशांतर्गत करण नगर विकासासाठी कर्ज	९,००,००० एकूण-नगरविकास विधाया
वित्त विभाग			
जी-९	३००३, ५००४, ७८७०,	३०,२५,००,००,००० राज्य शासनाचे देशांतर्गत करण केंद्र शासनाकडून कर्ज व अंगाऱ्या रकम आंतरराज्यीय तडोड	३०,२५,००,००,००० ६५,४५,८२,००,००० ९,००,००० ६५,४५,८२,००,००० ९,००,०००

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखार्थि	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा
अधिक नसील अशा रकमा - (३)			एकूण-वित्त विभाग एकूण-वित्त विभाग एकूण-वित्त विभाग	एकूण-वित्त विभाग एकूण-वित्त विभाग एकूण-वित्त विभाग

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२१६, ४७१७, ५०५४,	गृहनिर्माणपरित भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	७५,४०,२६,५१,००० ... १,००,८२,१८,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यालान इमारती यांवरील भांडवली खर्च	४०१९, ४२०२, ४२१०, ४२२५, ४२३५, ४२५०,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अलवसंख्याक याचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	१,००,८२,१८,००० ... १,००,८२,१८,०००
एच-९	प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी भांडवली खर्च	४२०२, ४२१०, ४२१०, ४२५०,	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	१,००० ... १,०००

जलसंपदा विभाग

एकूण-सार्वजनिक बंधकाम विभाग	०७७,५८,०८,३८,०००
-----------------------------	------------------

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची
अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	विधानसभेने मत देऊन		एकत्रित निर्धार भागिता मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण
		लेखाविर्झ	अधिक नसतील अशा रकमा - (३)	
आप-५ पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	४४४२, ४७००, ४७०९, ४७०२, ४७०५, ४७११, ४८००,	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च मोठे पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधायावरील भांडवली खर्च लाभकृत विकास यावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च	२६,४५,९७,५३,००० २६,४५,९७,५३,००० २६,४५,९७,५३,००० २६,४५,९७,५३,००० २६,४५,९७,५३,००० २६,४५,९७,५३,००० २६,४५,९७,५३,०००	एकत्रित निर्धार भागिता केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण
पक्का-जवळपादा विभाग			२६,४५,९७,५३,०००	एकूण
विधि व न्याय विभाग				
जे-४ पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	४०५९, ४२९६,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च	१०,३४,९५,०९,००० १०,३४,९५,०९,०००	एकूण-विधि व न्याय विभाग
उद्याग, ऊर्जा, कामगार व खानिकर्म विभाग				
कें-११ वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	४८०९, ६८०९, ६८०५,	वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे इतर उद्योगासाठी कर्जे	४७,६४,९४,००० ४७,६४,९४,००० ४७,६४,९४,०००	एकूण-उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खानिकर्म विभाग

अनुसूची
अनुदानाचा

(कठमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाचिन्ह (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसील असा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण रुपये (५)
---	------------------------	------------------	---	--

सामाजिक त्याय व विशेष सहाय विभाग

एन-४	सामाजिक सेवावरील भांडवली खर्च	४०५४,	सार्वजनिक बंधकामावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास्वर्ग व अल्पसंख्याक याचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च	२,०००
		४२२५,	कल्याण यांवरील भांडवली खर्च	२,०००
		४२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च	२,०००
		४४०२,	मुद व जलसंधरण यावरील भांडवली खर्च	२,०००
		४४२५,	सहकारवरील भांडवली खर्च	२,०००
		६२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास्वर्ग व अल्पसंख्याक याचे कल्याणसाठी कर्ज.	२,०००

एकूण-सामाजिक त्याय व विशेष सहाय विभाग

एकूण-सामाजिक त्याय व विशेष सहाय विभाग	२,०००	...	२,०००
---------------------------------------	-------	-----	-------

नियोजन विभाग

ओ-१०	इतर ग्रामविकास कार्यकामावरील भांडवली खर्च	४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च पर्यटनावरील भांडवली खर्च	९,०००
		४५१५,		९,०००
		५४५२,		९,०००

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

आर-३	इतर ग्रामविकास कार्यकामावरील भांडवली खर्च राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	४२९०, ६००३,	तैदार्कीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च २,९८,४८,५४,०००	२,९८,४८,५४,०००
------	--	----------------	---	----------------

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

अनुसूची
अनुदानाचा

(कठमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखाचिन्ह (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसील अशा रकमा - (३)	एकत्रित निधीचर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (४)
४४३-४ दैदकीप सेवा व सार्वजनिक आरोप यावरील भांडवली खर्च	४२७०, दैदकीप सेवा व सार्वजनिक आरोप यावरील भांडवली खर्च	५,८०,५९,३८,००० एकूण-सार्वजनिक आरोप विभाग	५,८०,५९,४८,५८,००० एकूण-केलेल्या रकमांपेक्षा अशा रकमा -
दौ०-३ सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	४४२५, सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	१,००,००,००० सहकारावरील भांडवली खर्च	१,००,००,००० सहकारावरील भांडवली खर्च
दौ०-५ आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	६८५१, आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	२१,८२,६४,००,००० ग्रामद्योग व लघुउद्योग यावरील भांडवली खर्च	२१,८२,६४,००,००० इतर कृषिविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च
वाय-६ आर्थिक आणि सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	४४१५, प्राह्कोपयोगी उद्यागांसाठी कर्ज	४४,००,००,००० प्राह्कोपयोगी उद्यागांसाठी कर्ज	४४,००,००,००० पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
			२१,८३,६४,००,००० पाणी पुरवठा व स्वच्छता यावरील भांडवली खर्च
			२१,८३,६४,००,००० पाणी पुरवठा व स्वच्छता यावरील भांडवली खर्च

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, जुलै ९, २०२५/आषाढ १८, शके १९४७

२४

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखाचिन्ह (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसरील अशा रकमा - (३)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (४)
झोडळी-४ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यसंख्याक पाचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च	४४०२, ४७०२, ६२९५,	४४०२, लाहौन पाटबंधा यांवरील भांडवली खर्च पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांतासाठी कर्जे	४४०२, यूद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च ४७०२, लाहौन पाटबंधा यांवरील भांडवली खर्च ६२९५, एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांतासाठी कर्जे
झोडळी-५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यसंख्याक पाचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च	४२३५,	४२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च	४२३५, एकूण-अत्यसंख्याक विकास विभाग ४०,००,००,०००
झोडळी-५ गृहनिमणिसाठी कर्जे	४२२५, ६२२५, ७६९०,	४२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यसंख्याक याचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च ६२२५, गृहनिमणिसाठी कर्जे ७६९०, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यसंख्याक याचे कल्याणसाठी कर्जे शासकीय कर्मचारी इतारीना कर्जे	४२२५, एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग ४०,९०,२५,०००
			४२२५, एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च २,१५,०८,०२,१७,०००
			२,०००० १,०५,९०,२५,०००
			२,१५,०८,०२,१७,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखांकिर्ण (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकांकित निधीवर भागिता केलेल्या रकमांपेक्षा
			अधिक नवतील अशा रकमा - (४)	एकांकित निधीवर भागिता केलेल्या रकमांपेक्षा
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखांकिर्ण (३)	एकूण-बेरीज ५,६२,५७,८९५,०००	१२,५७,८०,५९,००० ५,७६,०८,००,४५,०००

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार २०२५-२०२६ या वर्षाच्या संबंधातील विवक्षित सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत :

रुपये

(ए) महसुली खर्च	..	३,६०,०१,६८,२७,०००
(बी) भांडवली खर्च	..	२,१५,०८,०२,१९,०००
एकूण	..	५,७५,०९,७०,४६,०००

मुंबई,
दिनांक ९ जुलै, २०२५.

अजित पवार,
उप मुख्यमंत्री (वित्त).